

● ŽIVILSKI KOMBINAT ŽITO SLAVI 30 LET

Predvsem boljša kakovost

Delovna organizacija živilski kombinat Žito Ljubljana, ki jo sestavlja 11 tozdov, v njej pa je zaposlenih 2650 delavcev, slavi letos 30 let obstoja. Ta obletnica je sicer ne uvršča med najstarejše organizacije združenega dela v naši občini in iz nje tudi ni mogoče razbrati, da ima Žitov proizvodni program že dolgoletno tradicijo. V to delovno organizacijo so namreč vključeni tudi tozdi, kot sta na primer Šumi in Imperial; prvi je star že 110 let, drugi 90.

Osnovni dejavnosti Žita sta mlinarstvo in pekarstvo. »Znano je, da smo preživeli mnogo ekonomskih modelov, s katerimi je država poskušala urejati to za standard ljudi pomembno področje, vendar pa vse do danes v Jugoslaviji še nismo ugotovili, da sta mlinarstvo in pekarstvo tudi gospodarski dejavnosti s svojimi poslovnimi motivi in cilji, ki ne gredo vedno v korak s socialno politiko in družbeno ekonomskimi hotenji,« je dejal na slovesnosti ob praznovanju te obletnice glavni direktor Žita Marko Sok.

Vendar sta mlinarska in pekarska dejavnost v zadnjih desetih letih dosegli velik razvoj, tudi dohodkovno postajata vse uspešnejši. V tem času so si zlasti prizadevali za dolgoročno zagotovitev potrebnih količin moke in pšenice, zato so sovlagali v Vojvodini, Slavoniji in tudi v naši republici. Opravili so vrsto rekonstrukcij v pekarnah, tako da so zdaj sposobne peči kruh in druge izdelke najvišje kakovosti.

Zadnje čase so odprli kar nekaj mini pekarn, ki naj bi pekarstvu vrnilo tradicionalno kvaliteto. Prav v teh dneh bodo ustanovili tudi pekarsko šolo, v njej pa bodo s svojimi strokovnjaki izpeljali teoretično in praktično šolanje delavcev, ki delajo v neposredni proizvodnji. Pri prenovi ne gre namreč le za moderne linije, marveč tudi za organizacijo samega proizvodnega procesa in za izo-

braževanje delavcev. Poseben problem pa v naši državi predstavlja tudi iskanje kakovostne pšenice, saj brez nje tudi v moderni pekarni ne morejo speči dobrega kruha. Dolgo tradicijo v Žitu ima kon-

Odlikovani so bili naslednji delavci Žita: z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo Vekoslav Puš, z redom dela s srebrnim vencem Franc Azman, Antonija Benčina, Jože Blažič, Izidor Florjančič, Minka Grablovič, Marija Košir, Marta Kramberger in Filip Špik. Medaljo zaslug za narod je dobil Ivan Vukman, medaljo dela pa Alojz Dvojmoč, Franc Gabrovšek, Marija Kotnik, Franc Kranjec, Suljeman Mehanovič, Franc Pavlin, Ivana Petrovič, Alojz Štih, Ivanka Trobešek, Rudi Turk, Marija Velkavrh in Jože Vrbanc.

Na kraji slovesnosti v sejni dvorani Žita, ki so se je poleg predstavnikov samoupravnega in političnega življenja občine udeležili tudi predsednica mestne skupščine Nuša Kerševan in predsednik republiškega komiteja za tržišče in splošno gospodarske zadeve Alojz Klemencič, sta predsednik

ditorska dejavnost, ki je dohodkovno in izvozno precej uspešna. Naj povemo, da so izdelki Šumija, Gorenjke in Imperiala po kakovosti v samem jugoslovanskem vrhu, čeprav je ta proizvodnja v naši državi močno razvita. Načrtujejo, da bodo kar tretjino konditorskih izdelkov letos prodali na konvertibilni trg.

D. J.

naše občinske skupščine Ivo Samec in predsednik komisije za odlikovanja Rihard Firm izročila odlikovanja predsedstva SFRJ dvaindvajsetim delavcem Žita. Direktor delovne organizacije Marko Sok pa je izročil zlati znak Žita bivšemu dolgoletnemu direktorju Žita Francu Puterlu. (Foto: D. J.)

● KOLINSKA JE STARA 80 LET

Brez ljudi ne dela niti najsodobnejša linija

Kolinska sodi med največje proizvajalce prehrabnih izdelkov v Jugoslaviji. V svojem pisanim proizvodnem programu, ki ga neprenehoma izboljšujejo in dopolnjujejo, imajo kar 450 različnih artiklov. Le okoli 20 odstotkov vsega, kar naredijo, prodajo v Sloveniji, 70 odstotkov v drugih naših republikah, 10 odstotkov pa izvozijo na konvertibilni in klirinški trg. Ta 1450 članski kolektiv, ki je organiziran v petih proizvodnih enotah po Sloveniji, je seznanjen, da je njihova perspektiva v uvajanju tehnološko zahtevnejših in kakovostnejših izdelkov ter v bolj agresivnem marketinškem pristopu. Osemdeset let obstoja so zato praznovali z odprtjem novega obrata na prostoru nekdanjega Kemina ob Središki cesti.

Novi obrat, ki ima 3500 kvadratnih metrov pokritih površin, gradili pa so ga dve leti, predstavlja le prvo stopnjo zazidave na tem prostoru. Gre za dva objekta: v prvem je sodobna mešalnica praškastih dodatkov za pekarstvo in slaščičarstvo, drugi pa je namenjen izdelavi komprimatov, kot strokovno pravijo bonbonom take vrste kot so PEZ. Nova linija jim bo omogočila povečanje zmogljivosti in združitve vsega proizvodnega procesa na enem kraju. Prav

kmalu pa bo na trg prišla tudi nova skupina izdelkov, narejenih predvsem iz žitaric, sladkorja in čokolade, imenovanih ekstrudati (gre za podobno »neresno« hrano kot denimo Smoki), ki jih bodo tudi delali na novi liniji.

Približno četrtna proizvodnja Kolinske je po licencah, a od leta 1971 niso kupili nobene nove. Vendar pa je prav v prehrabni industriji težnja po vedno novih in novih izdelkih bolj močna kot drugje, saj potrošnik zahteva

nove jedi, nove okuse in drugačno embalažo. Zato morajo v Kolinskih razvojnih laboratorijih snovati vedno kaj novega.

V zadnjem času se precej ukvarjajo z izdelovanjem hrane za male živali, uvedli so Kolinska juhe, zdaj tudi sami delajo nekatere komponente za juhe, ki so jih pred nedavnim še uvažali, širijo program Thomy, izbor otroške hrane na osnovi žitaric, dodatkov za pekarstvo in slaščičarstvo, v Belsadu so pripravili nove vrste marmelad in omak. Novo je tudi to, da pripravljajo majonezne omake, gorčice in posebne napitke za prvo pravo McDonalдово restavracijo v naši državi, ki je v Beogradu. Za zdaj so sicer te količine majhne, vendar računajo, da se bo število restavracij te vrste povečalo tudi pri nas.

Kakšni so načrti Kolinske za prihodnost?

»Prehrabne navade se menjajo počasi in strokovnjaki do leta 2000 na tem področju ne predvidevajo revolucije. Prehrabni izdelki se že sproti prilagajajo načinu življenja, menja se izbor surovin in način predelave. Vse gre v to smer, da surovine ohranijo čimveč svojih lastnosti, da je v izdelkih vse manj konzervansov, kemičnih dodatkov, vse gre v smer zdrave prehrane,« je povedala Katja Hočevar, direktorica razvojno investicijskega sektorja v HP Kolinski.

● Dan varčevanja

Konec oktobra 1929. leta se je v Milanu zbralo 200 predstavnikov hranilnic z vsega sveta, da bi v razmerah tedanje svetovne gospodarske krize spodbudili in razvili varčevanje prebivalstva, da bi povečali število varčevalcev in navezali z njimi tesnejše stike. Tako so 31. oktober razglasili za svetovni dan varčevanja.

● POMEMBEN OBISK V EMONI

Prva farma za Sovjetsko zvezo

V Emonini delovni organizaciji Emona Commerce so 13. septembra s predstavniki beloruske zunanjetrgovinske organizacije iz Minska, podpisali pogodbo o gradnji prve prašičerejske farme v Sovjetski zvezi. Farma bo imela zmogljivost 10.000 bekonov letno, vrednost del bo veljala 1.100 milijonov dolarjev, izvajalec del pa bo Emona Inženiring.

Republiki Belorusija in Slovenija sta že dalj časa pobrateni ter kulturno in poslovno uspešno sodelujeta.

Kot so nam povedali, bo vse bodoče poslovno sodelovanje med SOZD Emona in belorusko republiko teklo prav preko zunanjetrgovinske firme Belorusintorg. Letos je po predhodnih razgovorih prišlo do podpisovanja prvih pogodb ter načrtujejo, da bo vrednost poslov, v Minsku do Emona Inženiring zgradil tudi večje skladišče, znašala letos več kot 4 milijone dolarjev.

Pogovori so tekli tudi o bodočem sodelovanju v letu 1989, ko

● Predsednik naše občinske skupščine Ivo Samec je na slovesnosti izročil dvanajstim delavcem državna odlikovanja. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo so dobili Alojz Deželak, Vladimir Česnovar in Janez Vatovec, red dela s srebrnim vencem pa Marija Nik, Slavko Hudoklin, Janez Podobnik, Zvone Potec in Jure Stojnič. Medaljo dela je izročil Gizeli Barič, Jelki Jordan, Mariji Potočnik in Slobodanu Jankoviču.

Na prostoru ob Središki cesti, kjer stoji novi obrat, nameravajo v naslednjih letih postaviti še dodatne proizvodne prostore, skladišče surovin in poslovno stavbo. Ker so pri investicijah odvisni le od svojega denarja, tudi za novo naložbo so 15 milijard dinarjev zbrali sami, je še toliko bolj pomembno, da izberejo pravi program in ga hitro uresničijo. Čas od ideje do realizacije mora biti kar najbolj kratek. Prav tu pa mislijo, da se niso dosegli dovolj.

Avtomatizirana proizvodnja, ki nudi možnost širjenja programov, prinaša s seboj potrebo po vse bolj izobraženih delavcih. To so v Kolinski spoznali že dovolj zgodaj in zato skrbijo za stalno dodatno izobraževanje vseh zaposlenih. Dejstvo je, da še tako sodobna linija brez delavcev, ki obvladajo svoje delo, ne pomeni tehnološkega napredka.

D. J.

● V PAPIRNICI VEVČE

Problem se razpleta

Papirnica Vevče, največji izvoznik v naši občini, se je iz več razlogov že lansko leto znašla v izgubah. Letos pa, ko so pognali nov računalniško vodeni papirni stroj in hkrati ukiniteli proizvodnjo na starem stroju še iz konca prejšnjega stoletja, je prišlo do ukinitve nekaterih delovnih mest. Prestrukturiranje proizvodnje je prineslo s seboj tako imenovane »tehnološke viške«, obenem pa ni bilo denarja za uresničitev drugih razvojnih programov, kamor bi lahko prerazporedili delavce, ki zaradi modernizacije niso več imeli dela. S 1. avgustom je 156 delavcev prešlo o tem odločbe.

Delavski svet Papirnice Vevče pa je te odločbe, na katere se je 90 delavcev tudi pritožilo, 14. septembra zaradi napak v postopku razveljavil. Strokovnim službam je naložil, da pripravijo razvid del in nalog, program prerazporeditve, prekvalifikacij in dokvalifikacij, pritožbo pa vrnil v obravnavo kadrovske komisiji. Vse to naj bi uredili še ta mesec, hkrati pa sprejeli tudi novo organizacijo, saj so od letošnjega leta dalje enovita delovna organizacija. Ta čas pa delavci, ki so ostali doma in ne hodijo na delo, prejema osnovni osebni dohodek, stimulacijo in povprečne norme. Če jih v Papirnici potrebujejo, jih o tem obvestijo dan poprej.

Ko smo se pred približno tednom dni pogovarjali z Ano Selan, vodjo kadrovske splošnega sektorja v Papirnici Vevče, je bilo doma 17 delavcev, 12 jih je delalo v kartonažni tovarni, 11 se jih je po posebnem sporazumu zaposlilo drugje, 57 pa jih je v teh dveh mesecih vzelo knjižnice in odšlo iz tovarne, med njimi tudi 27 takih, ki sicer niso dobili odločbe. Vsi drugi so delali ali bili v bolniški. Kot je zatrjela Ana Selan letos na novo niso zaposlili nobenega delavca. Nadomestili niso niti tistih, ki so odšli stran. Vzeli so le dva pripravnika, diplomirana inženirja, ki sta njihova štipendista.

V Papirnici Vevče je bila prvič uporabljena metoda za reševanje tehnoloških in ekonomskih viškov, ki jo je pripravila skupina strokovnjakov z raznih področij, ustanovljena v okviru našega izvršnega sveta. »S to metodo smo hoteli pomagati delovnim organizacijam pri učinkovitem reševanju tega zapletenega problema. Ker pa smo se zavedali, da jo bo težko uveljaviti, saj predpisi niso takšni, da bi omogočali konkretne rešitve v takih primerih, smo prek občinskega sveta zveze sindikatov predlagali spremembe nekaterih zakonov. Ta model reševanja ekonomskih in tehnoloških viškov bomo predstavili širši javnosti še v tem mesecu,« je povedal predsednik našega izvršnega sveta Miro Sotler.

D. J.

● Namesto uvodnika

(nadaljevanje s 1. strani)

Razumljivo je, da je temeljni namen uvodnika vsakega glasila predvsem napotilo bralcu, da poišče napovedi iz vsebine uvodnika tudi v ostali vsebini glasila. Žal uredništvo v prejšnji številki tega ni upoštevalo, saj poleg uvodnika o delu sindikata v vseh 165 osnovnih organizacijah ZS naše občine kot tudi sejam organov ZS ni bil namenjen niti en zapis. Ob dejstvu, da se je samo v zadnjih mesecih pojavljalo niz člankov s sej OO ZS, Predsedstev Obs ZS, o naših zahtevah, ki smo jih že naslovili na delegatske skupščine na vseh ravneh.

Da bodo bralci Naše skupnosti kar najbolj neposredno in na podlagi konkretnih razprav iz OO ZS obveščeni o rezultatih našega dela, poteka njihovega reševanja, bo potrebno neposredno poročati tako s sej organov ZS kot s posvetov predsednikov IO OO ZS, o naših zahtevah, ki smo jih že naslovili na delegatske skupščine na vseh ravneh.

Zahteve naj bi predvsem omilile težak položaj delavcev, preprečevale utemeljena nezadovoljstva, in zagotovile boljše, kvalitetnejše delo in odgovornost zanj.

Po delegatski poti smo sprožili zahtevo po odpravi Zakona o začasnem omejitvi uporabe družbenih sredstev za OD (sprejetega maja letos), saj postavlja nekatere naše delavce v položaj, ko za več dela prejema realno vedno nižji osebni dohodek.

Možnost urejanja politike OD z družbenim dogovorom, ki bi urejal le osnovna razmerja med dohodkom, akumulacijo in sredstvi za osebne dohodke.

Možnost izplačevanja osebnih dohodkov dvakrat mesečno, kar terja od OZD ustrezno obravnavo in spremembo interne samoupravne regulative. Možnost ponovne uveljavitve »sindikalne liste«.

Da se takoj pripravi program razbremenjevanja gospodarstva, ki je v občinski, mestni in republiški pristojnosti (proračunska poraba, ustavitve cen komunalnih storitev itd.)

(O tem se na mestni ravni odločamo prav te dni - sindikat sodeluje na seji IS SM Lj.)

Da se takoj rešijo nelogični posegi v finansiranje družbenih dejavnosti, ko predvsem šole in zdravstvo nima zagotovljenih sredstev za delo, blokirani pa so presežki SIS (sestanki potekajo v teh dneh).

Da se nameni del proračunskih sredstev v višini 0,05% za razreševanje socialnega položaja brezposelnih delavcev (podobno pobudo je sprožil Obs ZS že 4. avgusta).

Oprostitev vseh prometnih davkov za otroško konfekcijo.

Regresiranje učbenikov za celotno izobraževanje.

Namenska uporaba dela proračunskih sredstev in prometnih davkov od prodaje alkohola, cigaret za subvencijo najosnovnejših življenjskih artiklov - kruha, moke, mleka, olja, sladkorja - stalne zahteve Sveta za življ. in delovne razmere delavcev pri Obs ZS).

Naš predlog o nujnem sprotne določanju tako zajamčene kot minimalnega OD je Predsedstvo RS ZSS sprejelo - predlog, da je zajamčeni OD 320.000 din in minimalni 453.000 din (naš predlog - več kot 400.000 din).

Zahteva po uveljavitvi minimalnega OD bo tudi v nekaterih OZD naše občine - posebno tam, kjer zaradi težkih pogojev gospodarjenja in urejanja politike OD v večjih sistemih, ne dosegajo pri vseh delavcih vsaj minimalni OD, sprožila vrsto težav in dilem ter težej k uravnilovki na področju delitvenih razmerij. (O takem problemu so že razpravljali v naši Toplarni prejšnji teden).

Zato bomo v vseh teh OZD zahtevali tak program poslovanja, ki bo izplačevanje minimalnih OD v krajšem času tudi zagotovil.

V teh dneh smo prejeli tudi prve teze kriterijev za ugotavljanje tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev, ki smo jih terjali že pred meseci in bodo v obravnavi tako v OO ZS kot tudi na oktobrski seji občinskega sveta ZSS. (Danes smo prejeli tudi poročilo o sprejetih ustavnih amandmajih - razpravo smo vodili vse pomladne mesece). V naslednjih mesecih bomo obravnavali tudi druge kriterije za ugotavljanje odgovornosti, razpravljali bomo o sindikalnih skladih, višini in razporejanju članarine itd.

To so le najpomembnejši elementi naših zahtev in rešitev, ki prihajajo iz naših sindikalnih vrst in jih bo potrebno v bodoče objavljati v posebnih vsebinskih sklopih. Ne le kot zapis sprejetih opredelitev, marveč kot objektivni povzetek različnosti razprav članstva in njihovih pobud. Prav zato naši člani zelo pogrešajo prisotnost uredništva Naše skupnosti na njihovih sejah. Da bi bila pestrost vsebine Naše skupnosti še večja, bi ponovila tudi nešteto izražene želje naših OO ZS, da bi bili tudi na straneh tega glasila še več informativne prisotnosti iz naših organizacij združenega dela. Predvsem takrat, ko se rešujejo gospodarski problemi, razvojna politika, socialni položaj delavcev, inovativni dosežki, pa tudi nezadovoljstvo delavcev.

Ob zaključku bi tem predlogom pritegnila tudi kot bivša članica uredniškega odbora in nekoč tudi predsednica izdajateljskega sveta Naše skupnosti. Zaželela bi uredništvu Naše skupnosti, da si pridobi še nov krog dopisnikov iz združenega dela, da tudi tako bogati dosedanje kvaliteto vsebine, na primer z uvodniki, v katerih bodo misli in predlogi predsednikov delavskih svetov, predsednikov sindikata iz OZD, sekretarjev OO ZK in ZSMS, pa tudi naših delavcev iz proizvodnje. Tudi to je lahko še eden izmed korakov k večji demokratizaciji naše ožje družbe in socializma po meri ljudi.

MARIJA FEDRAN